EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2021/1600

av den 29 april 2021

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet för budgetåret 2019

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet för budgetåret 2019,

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2019 om unionens förfarande för godkännande av bekämpningsmedel ([1]),

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0097/2021), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([2]) för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (*myndigheten*) uppgick myndighetens slutgiltiga budget för budgetåret 2019 till 80 736 785,59 EUR, vilket innebär en ökning med 1,96 % jämfört med 2018. Myndighetens budget kommer i huvudsak från unionsbudgeten ([3]).

B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om myndighetens årsredovisning för budgetåret 2019 att man har uppnått rimlig säkerhet om att myndighetens räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2019 resulterade i ett budgetgenomförande på 99,99 %, vilket är en liten minskning med 0,01 % jämfört med 2018. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 91,45 %, vilket är en liten ökning med 0,15 % jämfört med 2018.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att i vederbörligen motiverade fall bevilja myndigheten en uppsättning medel för att använda sin budget så effektivt som möjligt, vilket bland annat skulle inbegripa möjligheten att anställa kontraktsanställda utöver tjänsteförteckningen, under en begränsad tidsperiod och utan att överskrida myndighetens överenskomna årliga budgetanslag. Parlamentet anser att en sådan flexibilitet skulle göra det möjligt att påskynda återhämtningen när det gäller den ackumulerade eftersläpningen av ökat arbete på olika områden, främst på grund av en stor brist på personal.

Verksamhetsresultat

3. Europaparlamentet noterar att myndigheten använder centrala resultatindikatorer i sin omfattande prestationsbaserade förvaltningsmetod för att mäta mervärdet av sin verksamhet, särskilt när det gäller utbyte av vetenskaplig information. Parlamentet noterar vidare att myndigheten använder andra centrala resultatindikatorer för att förbättra sin budgetförvaltning. Parlamentet noterar att inga indikatorer ströks eller lades till under 2019.

4. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse de goda resultat som myndigheten uppnått i fråga om närvaro på sociala medier och att över 500 frågor om reglerade produkter togs upp under 2019.

5. Europaparlamentet noterar att myndigheten under 2020 genomförde en extern utvärdering i samband med utarbetandet av en ny strategi 2027, för att bedöma genomförandenivån för den nuvarande strategin och säkerställa att ytterligare initiativ integreras.

6. Europaparlamentet uppmuntrar myndigheten att fortsätta med digitaliseringen av sina tjänster som ett sätt att minska byråkratin.

([1]) Antagna texter, P8_TA(2019)0023.
([2]) EUT C 107, 31.3.2020, s. 245.
([3]) EUT C 107, 31.3.2020, s. 245.

7. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten delar resurser och verksamhet med Europeiska kemikaliemyndigheten, Europeiska miljöbyrån, Europeiska läkemedelsmyndigheten och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar inom ramen för samma politikkluster, under vägledning av generaldirektoratet för hälsa och livsmedelssäkerhet, generaldirektoratet för miljö och generaldirektoratet för informationsteknik. Parlamentet noterar att myndigheten aktivt har deltagit i EU-byråernas nätverksinitiativ för identifiering, genomförande och övervakning av delade tjänster, vilket också har lett till ett antal gemensamma verksamheter och projekt, särskilt på området för gemensam upphandling. Myndigheten uppmanas med kraft att aktivt söka ytterligare och bredare samarbete med unionens byråer.

8. Europaparlamentet noterar med oro att myndigheten, som en av unionens tillsynsmyndigheter med ansvar för riskbedömning av reglerade produkter, inte får tillräckliga resurser för att den på ett effektivt sätt ska kunna utföra sina uppgifter. Parlamentet insisterar på att myndigheten måste ges tillräckliga resurser så att den kan utföra sina uppgifter.

9. Europaparlamentet betonar att parlamentet 2019 gjorde 16 invändningar mot import av genetiskt modifierade grödor för livsmedel och foder. Parlamentet betonar att en anledning till dessa invändningar är brister i den riskbedömning som utförs av myndighetens panel för genetiskt modifierade organismer. Parlamentet uppmanar myndigheten att snarast hantera och åtgärda dessa brister. Dessa brister omfattar bland annat bristen på testning av cocktaileffekter som härrör från herbicidrester, Bacillus thuringiensis (bt-toxiner) och växtbeståndsdelar, effekterna av en ökad frekvens när det gäller besprutning av kompletterande herbicider på den genetiskt modifierade växtens övergripande säkerhet samt avsaknaden av lämpliga toxicitetstester av bt-proteiner.

10. Europaparlamentet välkomnar myndighetens bidrag till säkerheten i unionens livsmedels- och foderkedja, och dess avsevärda ansträngningar för att bistå riskhanteringsansvariga med omfattande, oberoende och uppdaterad vetenskaplig rådgivning i frågor som rör livsmedelskedjan, för att klart och tydligt informera allmänheten om sina resultat och de uppgifter de baseras på och för att samarbeta med intressenter och institutionella partner i syfte att främja enhetlighet i och förtroende för livsmedelssäkerhetssystemet.

11. Europaparlamentet uppmärksammar att myndigheten under 2019 slutförde 838 frågor genom vetenskapliga yttranden, tekniska rapporter och stödjande publikationer.

12. Europaparlamentet noterar med oro att revisionsrätten i sin särskilda rapport nr 2/2019 ([4]) konstaterade att det ökade antalet ansökningar om godkännande av nya ämnen hade lett till stora eftersläpningar, särskilt när det gäller reglerade livsmedelsingredienser. Parlamentet beklagar att medlemsstaterna inte alltid förser myndigheten med de uppgifter som behövs för att utföra vetenskapliga bedömningar.

13. Europaparlamentet noterar att förordning (EU) 2019/1381 ([5]) (den nya transparensförordningen), som är ett direkt svar på det framgångsrika europeiska medborgarinitiativet ”Förbjud glyfosat”, antogs för att förbättra transparensen när det gäller riskbedömning i livsmedelskedjan, och i synnerhet för att öka tillförlitligheten, objektiviteten och oberoendet när det gäller de studier som myndigheten använder. Parlamentet konstaterar att myndigheten under 2019 använde totalt 3,03 heltidsekvivalenter och lite över 196 000 EUR för genomförandet av sin policy för oberoende och hantering av intressekonflikter.

Personalpolitik

14. Europaparlamentet noterar att 97,81 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2019. Av de 320 tjänster som får tillsättas enligt unionsbudgeten (jämfört med 319 tillåtna tjänster 2018) hade tjänster för 5 tjänstemän och 308 tillfälligt anställda tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 131 kontraktsanställda och 15 utstationerade nationella experter arbetade för myndigheten 2019.

([4]) Särskild rapport nr 2/2019: Kemiska faror i våra livsmedel: EU:s politik för livsmedelssäkerhet skyddar oss, men står inför utmaningar (EUT C 21, 17.1.2019, s. 7).

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 om insyn och hållbarhet i EU:s system för riskbedömning i livsmedelskedjan och om ändring av förordningarna (EG) nr 178/2002, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 2065/2003, (EG) nr 1935/2004, (EG) nr 1331/2008, (EG) nr 1107/2009 och (EU) 2015/2283 och direktiv 2001/18/EG (EUT L 231, 6.9.2019, s. 1).

15. Europaparlamentet konstaterar att könsfördelningen inom myndighetens högsta ledning är tillfredsställande, eftersom 3 av 5 personer är kvinnor. Parlamentet noterar dock att 4 av 15 personer i myndighetens styrelse är kvinnor. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till myndighetens styrelse. Parlamentet noterar med oro den geografiska obalansen inom myndigheten, där en nationalitet står för 46,49 % av den totala personalen. Parlamentet uppmuntrar myndigheten att vidta ytterligare åtgärder för att säkerställa en bättre geografisk balans, men är medvetet om de ansträngningar som har gjorts.

16. Europaparlamentet noterar att sex ytterligare kontraktsanställda av 25 begärda beviljades 2019 för att hantera den ökade arbetsbördan när det gäller bedömningar av nya livsmedel och råvarubedömningar av högriskväxter. Parlamentet noterar att myndigheten har begärt en ytterligare ökning av resurserna.

17. Europaparlamentet noterar att myndigheten har antagit en policy för skydd av enskildas värdighet och förebyggande av mobbning. Parlamentet konstaterar att myndigheten anordnade obligatoriska kurser för både personal och chefer, gjorde konfidentiell rådgivning tillgänglig och offentliggjorde den första rapporten om fall av mobbning på sitt intranät. Parlamentet noterar också att endast personal och utstationerade nationella experter kan inleda ett formellt förfarande. Parlamentet beklagar att myndigheten rapporterade fem fall av mobbning under 2019, varav tre var formella och två informella. Parlamentet noterar att de nödvändiga förfarandena infördes för att utreda dem och att rättsliga förfaranden inte inleddes i något av fallen. Parlamentet uppmanar myndigheten att rapportera om eventuella ytterligare åtgärder kommer att vidtas för att förhindra framtida fall.

18. Europaparlamentet uppmanar myndigheten att vidareutveckla sitt program ethics@work genom att ta fram åtgärder för skydd av visselblåsare.

Upphandling

19. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att myndigheten har inlett ett upphandlingsförfarande för en tjänst som behörig läkare genom en anbudsinfordran och att de tekniska specifikationerna endast angavs på italienska, trots att myndighetens arbetsspråk är engelska. Parlamentet noterar också att de språkliga tekniska specifikationer som anbudsgivaren måste tillhandahålla inte uppfyllde kraven. Parlamentet noterar med oro att myndigheten som ett resultat av detta endast fick ett erbjudande. Parlamentet noterar myndighetens svar på revisionsrättens iakttagelse och de åtgärder som myndigheten har vidtagit för att förhindra att detta misslyckande upprepas.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

20. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse myndighetens befintliga åtgärder och pågående insatser för att säkerställa transparens, förebyggande och hantering av intressekonflikter samt skydd av visselblåsare. Parlamentet välkomnar effektiviteten hos de efterhands- och förhandskontroller som införts för att förebygga intressekonflikter, vilket förhindrade 37 fall av intressekonflikter och resulterade i åtta iakttagelser, och ingen av iakttagelserna krävde att korrigerande åtgärder vidtogs.

21. Europaparlamentet noterar att revisionsrättens iakttagelse i sin rapport från 2017 om behovet av att stärka räkenskapsförarens oberoende har avslutats enligt myndigheten men kvarstår fortfarande enligt revisionsrätten. Parlamentet noterar myndighetens svar att det inte finns några tvivel angående räkenskapsförarens oberoende och uppmanar myndigheten att begära att revisionsrätten bekräftar detta så snart som möjligt.

22. Europaparlamentet beklagar att myndigheten i sin policy för oberoende, när det gäller den tvååriga karensperioden, fortfarande inbegriper en skyldighet att endast granska experternas intressen i förbindelse med mandatet för den vetenskapliga grupp som experten ansöker till. Parlamentet instämmer inte i myndighetens påståenden att den nuvarande policyn är ett sofistikerat och tillförlitligt sätt att undvika potentiella intressekonflikter. Parlamentet begär på nytt att policyn uppdateras utan dröjsmål för att säkerställa att experternas intressen ses mot bakgrund av myndighetens övergripande uppdrag, vilket parlamentet upprepade gånger har krävt. Parlamentet påminner myndigheten om att myndigheten, för att upprätthålla sina panelers oberoende, kan få tillgång till all sakkunskap den behöver genom att bjuda in experter att delta i utfrågningar utan att ge dem rätt att delta i panelens överläggningar och att utarbeta slutsatser.

23. Europaparlamentet beklagar att forskningsfinansieringen från företag som omfattas av myndighetens befogenheter inte anses vara relevant för karensperioden så länge de belopp som berörs inte överstiger 25 % av den totala forskningsbudget som förvaltas av experterna och/eller deras forskarlag, och att tröskeln tillämpas på enskilda källor i stället för alla privata källor kombinerat. Parlamentet begär på nytt att finansieringströskeln ska strykas från myndighetens policy för oberoende, i linje med parlamentets upprepade krav i frågan. Parlamentet betonar att myndighetens direkta avfärdande av parlamentets farhågor avseende denna svaghet i myndighetens policy för oberoende inte är acceptabelt.

24. Europaparlamentet begär att myndigheten alinjerar sina metoder med Europeiska ombudsmannens rekommendationer av den 7 maj 2020 i ärende 2168/2019/KR, särskilt genom att vid behov säkerställa att möjligheten att förbjuda personer i dess ledning att tillträda vissa befattningar efter det att deras mandatperiod har löpt ut åberopas, genom att fastställa kriterier för när den kommer att förbjuda att de anställda flyttar till den privata sektorn, informera dem som ansöker om högre tjänster vid myndigheten om kriterierna när de ansöker och införa interna förfaranden så att tillgången till konfidentiell information upphör med omedelbar verkan när en anställd flyttar till ett annat arbete.

Internkontroller

25. Europaparlamentet noterar att tjänsten för internrevision under 2019 utfärdade sin slutliga revisionsrapport om personalförvaltning och etik och noterar att två mycket viktiga iakttagelser gjordes, den ena om brister i rekryterings- och urvalsprocessen och den andra om brister i tidsplaneringsprocessen. Parlamentet noterar att internrevisionstjänsten 2019 inledde en revision av bedömningen och antagandet av vetenskapliga resultat på området för livsmedelsingredienser och förpackningar.

26. Europaparlamentet noterar att myndigheten, efter en rekommendation från kommissionen, deltog i en inbördes granskning av riskhantering bland unionens byråer, vilket uppmuntrade till utbyte av bästa praxis.

27. Europaparlamentet välkomnar det fullständiga genomförandet av handlingsplanen för myndighetens strategi för bedrägeribekämpning, efter en intern riskbedömning som genomfördes i enlighet med den metod och vägledning som Europeiska byrån för bedrägeribekämpning rekommenderar. Parlamentet rekommenderar myndigheten att uppdatera sin strategi och handlingsplan mot bedrägerier för att ta itu med de bedrägeririsker som myndigheten står inför och rapportera om framstegen till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

28. Europaparlamentet uppmanar myndigheten att rikta in sig på att sprida sina resultat till allmänheten.

Övriga kommentarer

29. Europaparlamentet noterar myndighetens ansträngningar för att säkerställa en kostnadseffektiv och miljövänlig arbetsplats. Parlamentet uppmanar myndigheten att stärka dessa insatser genom att följa riktlinjerna från Europeiska unionens miljöledningssystem och miljörevisionsordning och arbeta för att uppnå större hållbarhet.

30. Europaparlamentet noterar att myndigheten har antagit en ny integrerad policy som omfattar informationssäkerhet, driftskontinuitet, säkerhet samt hälsa och säkerhet. Parlamentet välkomnar införandet av multifaktorautentisering, att superanvändarkonton begränsades ytterligare och att obligatorisk utbildning tillhandahölls för att öka informationssäkerheten inom myndigheten.

31. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 29 april 2021 ([6]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([6]) Antagna texter, P9_TA(2021)0215.